

tænkte paa at gaa i Gang med Necrologierne fra Magdeburg, Cölln og Mainz Ærkestifter, men maatte opgive Planerne og henvise dette Arbejde til de stedlige historiske Samfund.

E. J.

Bernhard Schmeidlers Skitse i Festskriftet til P. Kehr: Ueber den wahren Verfasser der Vita Heinrici IV imperatoris, hans Analyse af Tegernsee-Brevsamlingen i Neues Archiv XLVI og den inciterende Afhandling i Vetenskaps-Societeten i Lunds Årsbok 1926: Ueber Briefsammlungen des früheren Mittelalters in Deutschland und ihre kritische Verwertung forbereder alle hver paa sin Vis den store Bog, som er kommen i denne Sommer, *Kaiser Heinrich IV und seine Helfer im Investiturstreit*. Han fører her ved Hjælp af Stilkritik, gennem minutiøse ihærdige Undersøgelser, store Dele af Codex Udalrici og andre Brevsamlinger tilbage til Brevbøger, Conceptbøger af visse af Henrik IV.s Notarer, viser atter ved Stilanalyse, hvilke litterære Arbejder, polemiske Indlæg, Akter, Forfalskninger der stammer fra de forskellige Notarers Haand, følger disse Folk paa deres Livsbane, karakteriserer dem, giver ny Forstaaelse af Kancelliet som politisk Organ og Notarerne som Raadgivere og active Politikere og dermed dybere Indsigt i Kampen mellem Henrik IV, den tyske Rigskirke og Paven.

Med de franske Texter som Forbillede, der udgives af Mario Roques under Titlen: Les classiques français du moyen-âge har Louis Halphen i 1923 begyndt Udgivelsen af en Række Kilder til Frankrigs Historie i Middelalderen.

Les classiques de l'histoire de France au moyen-âge skal bringe Gregor af Tours, Fredegarius, Dudo, Orderic Vital etc. etc. i gennearbejdet Text med kritisk Apparat — dog uden lærd Overflødighed — med tro Oversættelse og korte oplysende Noter, dertil Indledninger, som giver Besked om Forfatterne, deres Værkers Tilblivelse og Værdi, om Manuscripter og Udgaver samt Bøger, der kan vejlede ved et videre Studium. Foruden Historieværkerne vil Serien bringe andet Materiale — Udvalg af Kilder, som belyser Philip den Smukkes Kirkepolitik, Stridsskrifter fra Hundredeaarskrigens Tid, Helgenlevneder fra Merovingertiden, Gerberts Breve, Ivo af Chartres' Breve etc.

Halphen selv har udsendt Eginhard: *Vie de Charlemagne* som det første Værk i Rækken og en god Prøve paa, hvad Serien har til Hensigt at give. Indledningen i fire Afsnit, I L'auteur, II L'œuvre, III Les manuscrits. Établissement du texte, IV Édi-

tions. Traductions. Ouvrages à consulter, fylder 20 smaa Sider, — Texten hviler paa 5 Haandskrifter fra IX—X. Aarh., mens den øvrige Masse lades ude af Betragtning — den latinske Text og den franske Oversættelse staar Side om Side, — Noterne vidner om Halphens dybtgaaende kritiske Studier, men er med det sammé saa klare, at man i Grunden ikke kan give en Begynder, der vil læse sig ind i en middelalderlig Forfatter, en bedre Udgave i Hænde.

Senere er fulgt Philippe de Commines: *Mémoires* ved Calmette, *Histoire anonyme de la première croisade* ved Bréhier samt Nithard: *Histoire des fils de Louis le Pieux* ved Lauer. *Le dossier de l'affaire des Templiers* ved Lizerand repræsenterer den anden Gruppe af Seriens Publicationer. I korte Træk beretter Lizerand Processens Historie, redegør for Materialet og giver derpaa et ret fyldigt Udvalg af Sagens Akter, latinsk Text og fransk Oversættelse Blad for Blad.

Der har været rejst berettiget Kritik mod den Oversættelse, som ledsager Korstogskrøniken, men ellers maa Udgaverne med deres faste, maalbevidste Anlæg siges at være mønsterværdige.

I Marts 1927 er Charles Seignobos død 72 Aar gammel. Han var i sin Tid en ivrig Forkæmper for en Reform af Historieundervisningen i de franske Skoler, vilde at Historien lige saa vel som de andre Fag skulde sætte Eleverne i Activitet, udvikle deres Iagttagelsesevne og skærpe deres Eftertanke. Med det Maal for Øje skrev han fra 1887 en Række Skolebøger. Ogsaa som akademisk Lærer skal Seignobos have øvet betydelig Indflydelse. Et Par Lærebøger i historisk Metode fremgik af denne Virksomhed: »Introduction aux études historiques«, som han i 1897 udgav sammen med Langlois, og »La méthode historique appliquée aux sciences sociales« fra 1901. Mest kendt uden for Frankrig blev han ved »Histoire politique de l'Europe contemporaine. Évolution des parties et des formes politiques 1814—1896« (1897), denne klare, concise Bog, der rummede et mægtigt Stof og dog var meget mere end en Compilation — skreven af en Mand af udprægede Meninger, men yderst behersket og saglig. Seignobos naaede at give en syvende Udgave i Aarene 1924—26. Det er i Anlæg og Aand det samme Værk som før, men gennemarbejdet i alle Enkeltheder og meget forøget. Fremstillingen føres op til 1914. Ikke blot er Udviklingslinierne forlængede, men de er helt igennem trukket op med større Sikkerhed ud fra de mange Aars Erfaringer siden 1897.

E. J.